

KRONIKA TEOLOŠKO–PASTORALNOG TJEDNA

Ovogodišnji 23. teološko-pastoralni tjedan za svećenike održan je u danima od 25. do 28. siječnja 1983. godine. Tema Tjedna bijaše *Bolest, starost i smrt u kršćanskoj egzistenciji*. Tema je tri dana bila razrađivana kroz predavanje i priopćenja. Četvrti je dan bila plenarna diskusija o svim predavanjima.

Tjednu je i ovaj puta prisustvovalo vrlo mnogo svećenika i biskupa (računa se oko 800 svećenika). Od gospode biskupa i nadbiskupa bijahu prisutni slijedeći: zagrebački nadbiskup Franjo kardinal *Kuharić* (kroz sve vrijeme); zadarski nadbiskup mons. Mario *Oblak*; nadbiskup riječko-senjski mons. Josip *Pavličić*; pomoćni biskup zagrebački mon. Đuro *Kokša*; biskup križevački mons. Joakim *Segedi*, biskup đakovački mons. Ćiril *Kos*. Biskupi koji nisu mogli prisustvovati Tjednu, a to su željeli, poslali su brzojave s dobrim željama za rad Tjedna. Šibenski biskup mons. Josip *Amerić* brzojavio nam je: „U nemogućnosti zbog zdravstvenoga stanja da prisustvujem Teološko-pastoralnom tjednu želim mnogo uspjeha u radu za studijski pastoral bolesnika i staraca. Tematika je veoma važna, a braća svećenici neka kroz stručna predavanja upotpune znanje za pastoralnu praksu te iz revnosti i molitvu za vjernike patnike ne žale truda u brizi za njih, jer je to velika odgovornost pred Bogom i Crkvom.” Biskup porečko-puljski mons. Dragutin *Nežić* brzojavio je slijedeće: „Po mojim godinama solidaran sa starima i bolesnima duhom se združujem s profesorima predavačima i slušačima te želim Svećeničkom tjednu najljepše uspjehe u vidu uspješne pastorizacije.” Krčki biskup mons. Karmelo *Zazinović* piše: „Zapriječen osobno prisustvovati Tjednu molim za uspjeh, srdačno i bratski pozdravljajući sve sudionike!” Biskup skopsko-prizrenski mons. Joakim *Herbut* brzojavlja: „U nemogućnosti da sudjelujem u Teološko-pastoralnom tjednu od srca pozdravljam sve sudionike ovoga skupa želeći plodonosan i blagoslovljen rad.” Pomoćni biskup splitsko-makarski, sa sjedištem u Trogiru, mons Ivo *Gugić*, brzojavlja: „Najsrdajnije pozdravljam bratski skup sudionika Teološko-pastoralnog tjedna na čelu s dičnim uzoritim gospodinom kardinalom Franjom Kuharićem. Želim obilje dobrih plodova!” Provincijal hercegovačkih franjevaca, fra Jozo *Pejić*, brzojavlja: „Sve sudionike ovogodišnjeg TPT-a iskreno pozdravljam i odličan im uspjeh želim!”

Kotorski biskup mons. Marko *Perić* piše pismo: „Veoma bih rado došao na Tjedan, posebno ove godine, kad po prvi puta provodimo taj Tjedan obasjan ra-

došću jer je zagrebački nadbiskup proglašen kardinalom svete rimske Crkve, ali dužan sam Vam javiti da sam spriječen programom priprava za godišnju proslavu sv. Tripuna te Vam na vrijeme i pismeno to javljam, i želim mnogo uspjeha u Vašem plemenitom radu, a nadam se da ćemo jednom moći pročitati tekstove predavanja u BS kao što to možemo sada učiniti za prošlogodišnji TP tjedan u Zagrebu. Uz najbolje želje i srdačan pozdrav!” Biskup Marko Perić u međuvremenu je odselio u vječnu domovinu. Requiescat in pace!

Teološko-pastoralni tjedan svečano je otvorio pozdravnim govorom ovogodišnji dekan (v. d.) dr Celestin *Tomić*. U pozdravnom je govoru u ime svih prisutnika čestitao velikom kancelaru i nadbiskupu zagrebačkom mons. Franji Kuhariću na kardinalskoj časti koju mu je odlučio podijeliti rimski biskup Ivan Pavao II. Tjedan su pozdravili dr Ante *Kusić* u ime Teologije u Splitu, afilirane Bogoslovnog fakultetu u Zagrebu; dr Anton *Benvin*, u ime Visoke bogoslovne škole u Rijeci; dr Vice *Kapetanović*, u ime Franjevačke teologije u Makarskoj; dr Velimir *Valjan*, u ime Franjevačke teologije u Sarajevu; dr Vladimir *Deutsch*, u ime Evangeličke crkvene zajednice i Ekumenskog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik” u Zagrebu, preč. Jovan *Nikolić*, u ime Jovana, zagrebačkog metropolite Srpske pravoslavne Crkve i dipl. teolog Šefko *Omerbašić*, u ime islamske zajednice u SR Hrvatskoj.

S Teološko-pastoralnog tjedna poslali smo brzojav njegovoj svetosti rimskom biskupu papi Ivanu Pavlu II, kako slijedi: „Sua Santità Giovanni Paolo II. Città del Vaticano. A nome dei mille partecipanti all' annuale Convegno teologico-pastorale, sotto tema MALATTIA, VECCHIAIA, MORTE NELLA ASSISTENZA CRISTIANA. Vescovi, sacerdoti, Religiosi Croati ed altri esprimono gratitudine profonda cordiale comune per nomina Cardinale Arcivescovo di Zagabria Monsignor Franjo Kuharić, implorando Benedizione apostolica. A nome di Facoltà Celestin Tomić.” Od Njegove Svetosti Ivana Pavla II primili smo slijedeći brzojav: „Città Vaticano. SER MONS. FRANJO KUHARIĆ, ARCIVESCOVO DI ZAGABRIA, KAPTOL 31. ZAGREB. SOMMO PONTEFICE PATERNAMENTE ACCOGLIENDO DEVOTO MESSAGGIO INDIRIZZATOGLI DA PARTECIPANTI CONVEGNO TEOLOGICO-PASTORALE CHE SI CELEBRA IN CODESTA CITTÀ AUSPICA CHE ESITO STUDIO PROBLEMI RIGUARDANTI ANZIANI ED INFERMI ALLA LUCE DELLA CARITA DEL VANGELO RAFFORZI GENEROSI PROPOSITI CRISTIANA ASSISTENZA OPEROSA SOLIDARIETA ED COSTANTE AMORE PROSSIMO MENTRE INCORAGGIANDO ED CONFORTANDO LORO RINNOVATO IMPEGNO INCESSANTE PROGRESSO VITA SPIRITUALE ED ZELANTE FECONDO SERVIZIO CHIESA IMPARTE DI CUORE PROPIZIATRICE COPIOSI DONI ET GRAZIE DEL SIGNORE IMPLORATA BENEDIZIONE APOSTOLICA. CARDINALE CASAROLI.” Isto tako poslali smo brzojav i preuzvišenom gospodinu Michelu *Cecchiniju*, apostolskom pronunciju, sa slijedećim sadržajem: „U tijeku je 23. teološko-pastoralni tjedan za svećenike s temom *STAROST – BOLEST – SMRT U KRŠĆANSKOJ EGZISTENCIJI*. U pripravi Tjedna i ove se godine založio Bogoslovni fakultet u Zagrebu. Na Tjednu se skupilo oko 800 svećenika. Prvoga dana najsvečanijom euharistijom, uz koncelebraciju svih svećenika i biskupa s našim zagrebačkim nadbiskupom, dobrotom Svetog Oca – kardinalom, svi prisutni biskupi i svećenici

šalju Vam, ekselencijo, kao predstavniku Svete stolice u nas, najljepši pozdrav, zahvalnost i preporuku. Molim Vaš blagoslov." Od njega smo primili brzozav slijedećeg sadržaja: „Zahvaljujući za pozdrave s 23. teološko-pastoralnog tjedna koji je u tako lijepom broju okupio biskupe i svećenike oko teme koja čovjeku vjerniku ima jako mnogo za reći, molim za vas i za sve prisutne Božju pomoć i blagoslov u prenošenju kršćanske vizije ove teme do vjerničkog srca kao životnog stava uz najljepše pozdrave. CECCHINI PRONUNCIJ.”

Rad Tjedna odvijao se prema slijedećem rasporedu.

Prvi dan (u torak) 25. siječnja 1983. godine.

- 8,30 Otvaranje Tjedna: Dr Celestin *Tomić*
Homo patiens. Čovjek i bolest – Dr Nikola *Dogan*,
Đakovo
- 10,00 Isus patnik i čovjekova patnja u NZ – Dr Mato *Zovkić*
Sarajevo
Diskusija
- 12,00 Koncelebracija
- 15,30 Pastva bolesnika – Dr Josip *Ladika*, Zagreb
Biblijsko-teološki vid sakramenta bolesničkog pomazanja
– Dr Aldo *Starić*, Zagreb
- 17,00 Liturgijsko-pastoralni vid sakr. bolesn. pomazanja – Dr
Vlado *Zagorac*, Zagreb
Pastoral individualnih osoba, koreferat – Vič. Augustin
Korpar, Zagreb-Brezovica

Drugi dan (srijeda) 26. siječnja

- 8,30 Biološko-psihološki vid starosti – Dr Anđelko *Vujatović*, liječnik
Zagreb
Sociološki vid starosti – Dr Josip *Sabol*, Darmstadt
- 10,30 Župska zajednica i briga oko staraca, koreferat – Vič.
Daniel *Labaš*, Zagreb
Diskusija
- 12,00 Koncelebracija
- 15,30 Pastoral starih osoba – Vič. o. Zvonimir Bono *Šagi*,
Varaždin
Pastoral u bolnicama i u domovima, koreferat – Vič. Luka
Depolo, Zagreb
Stari i bolesni svećenici, koreferat – Vič. Ivica *Šešo*,
Đakovo
- 17,00 Diskusija

Treći dan (četvrtak) 27. siječnja

- 8,30 Smrt. Kulturno-antropološki pregled – Dr Ante *Kusić*,
Split
Egzistencijalno-psihološki vid smrti – Dr Vjekoslav *Bajsić*,
Zagreb
- 10,30 Teologija smrti – Dr Tomislav *Šagi-Bunić*, Zagreb
Diskusija

- 12,00 Koncelebracija
 15,30 Liturgija smrti – Dr Anton *Benvin*, Rijeka
 Samoubojstvo kao moralni i socijalni problem – Dr Marin
Srakić, Đakovo
 17,00 Diskusija

Četvrti dan (petak) 28. siječnja

- 8,30 Plenarna diskusija u Velikoj dvorani (prisutni svi predavači
 i voditelji radnih grupa).
 Zaključna riječ Dekana
 11,00 Koncelebracija – Te Deum. Završetak TP tjedna.

U okviru Teološko-pastoralnog tjedna promovirana je knjiga DE CIVITATE DEI sv. Augustina i knjiga VRIJEME SUODGOVORNOSTI, svezak 2, dra Tomislava Šagi-Bunića.

Adalbert *Rebić*

POZDRAVI

1. POZDRAV SUDIONICIMA TEOL. PAST. TJEDNA 1983. U IME SPLITSKE TEOLOGIJE

Čast mi je da – zamoljen od v. d. rektora oca dra Jospia Marcelića – u ime Teologije u Splitu, koja je trajno afilirana Kat. bog. fakultetu u Zagrebu, mogu pozdraviti njegovu uzoritost kard. Kuharića, naše nadbiskupe i biskupe, cijenjene predstavnike drugih vjerskih zajednica, prisutne svećenike i sve ostale sudionike ovoga skupa.

Tema ovog Tjedna s naslovom „Bolest, starost i smrt u kršćanskoj egzistenciji” jest aktualna i sociološki i teološki. Sociološki, jer se u mentalitetu potrošačkog društva ne posvećuje puno brige starima i mrtvima. Teološki, jer se u mnogočemu u suvremenoj teologiji reinterpreteraju dosadašnja teološka mišljenja o čovjekovoj posmrtnoj sudbini. Tanatolozi su otkrili mnogošta o tome da život svijesti ne prestaje s kliničkom smrtni. Učenjaci se trude da produže život čovjeka. Teolozi ne dopuštaju više oštro rastavljanje „duše” i „tijela” pa radije govore o vječnom spasenju „osobnosti” čovjeka: Biblija govori o spasenju, odn. propasti „čitavog čovjeka”. Neki teolozi smatraju da se i i parapsihološke pojave vidovitosti, spiritizma, teleplastike, telekineze itd. mogu prikladnije tumačiti „pankozmičkim” shvaćanjem odnosa preminule osobe prema svijetu. Po tom shvaćanju, „duša” u smislu „čitava osobnost” bila bi u nepredočivom spoju s čitavim kozmosom sjedinjena s Bogom. Filozofi govore o „tjeskobi vremenitosti”, o čovjeku kao „biću ka smrti”, o čovječjoj „bolesti na smrt”. Psiholozi i psihijatri govore o „nadi” i „vjeri” kao prapotrebi čovjeka, prapotrebi – koja u zadnju ruku povezuje čovjeka s Bogom.